

čj. 26853/2022-UVCR

Zápis z jednání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny dne 20. května 2022

Jednání se uskutečnilo v pátek 20. května 2022 od 9:00 do 14:30 hod ve Strakově akademii.

Přítomné členky a přítomní členové:

Občanští členové: Albert Gwendolyn, Čermák Vladimír, Gronzíková Alena, Guži Zdeněk, Husák Jan, Kaleja Martin, Oláh Štefan, Sigmund Heráková Alica, Stojka Josef, Ščuka Tomáš

Zástupci státní správy: Bartoš Ivan, Beňák David, Černý Michal, Fiala Petr, Franěk Michal, Hančin Peter, Chrást Ondřej, Kalašnikov Jiří, Kotalíková Jana, Kottnauerová Stanislava, Rakušan Vít, Strouhal Václav, Šimáčková Laurenčíková Klára, Šimůnková Monika, Škarka Daniel, Valenta Jiří, Vlčková Olga

Hosté: Bacík Pavel, Balog Ján, Barbořík Michal, Benešová Markéta, Hlaváčová Kateřina, Kocanda Martin, Koky Cyril, Matoušek Roman, Šimáček Martin, Taragoš Nikola

Zahájení

Klára Šimáčková Laurenčíková, zmocněnkyně vlády pro lidská práva a místopředsedkyně Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Rada“), zahájila první zasedání Rady v roce 2022 a přivítala přítomné členky a členy (dále jen „členové“).

Tajemník Rady Vojtěch Tuzar provedl kontrolu usnášeníschopnosti Rady. Ke dni zasedání měla Rada celkem 30 členů. Pro dosažení kvora pro usnášeníschopnost byla nutná přítomnost minimálně 16 členů. Vzhledem k tomu, že na začátku jednání bylo přítomno celkem 24 členů (nebo jejich zástupců s hlasovacím právem), byla potvrzena usnášeníschopnost Rady.

Místopředsedkyně Rady představila program jednání, jehož návrh byl, spolu s podklady k jednání, členům Rady zaslán v souladu s Jednacím řádem Rady před jednáním a vyzvala přítomné členy k hlasování o navrženém programu.

Návrh programu jednání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny dne 20. května 2022

1. Úvodní slovo předsedy Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
2. Informace o nových členech Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, jmenování místopředsedy či místopředsedkyně Rady, změna statutu Rady
3. Postup v procesu zřízení funkce zmocněnce vlády pro záležitosti romské menšiny
4. Romští uprchlíci z Ukrajiny a zapojení romských organizací a dalších aktérů do řešení krize
5. Změny rámcových vzdělávacích programů s ohledem na potřebu začlenit do výuky informace o Romech (a dalších menšinách)
6. Informace o aktuálních otázkách
 - a) Informace ze zasedání občanských členů Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (zintenzivnění opatření vlády s cílem kompenzovat nepříznivé dopady růstu cen, zvláště s důrazem na zranitelné skupiny osob, přijetí opatření v souladu se zněním statutu Rady k zachování činnosti a smyslu Monitorovacího výboru)
 - b) Informace o postupu odškodnění obětí nezákonných sterilizací
 - c) Informace zástupkyně VOP o šetření policejního zákroku v Teplicích v červnu 2021
 - d) Informace o akci „*Setkání národních romských kontaktních míst pro integraci Romů a občanské společnosti*“ v rámci Českého předsednictví v Radě EU
 - e) Informace k dotačním programům Úřadu vlády na podporu romské integrace
 - f) Informace o následném semináři k Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin, který se konal v Praze dne 21. dubna 2022

Hlasování o návrhu programu jednání

PRO	Zdržel se	PROTI
24	0	0

Program jednání byl jednomyslně přijat.

Bod 1. Úvodní slovo předsedy Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

Předseda Rady uvedl, že má radost z toho, že Rada po jmenování nové vlády konečně zasedla a může u toho být osobně i on sám. V úvodním slovu zaznělo, že roli Rady vnímá jako velmi důležitou, protože se podílí na zlepšování života romské menšiny. Z tohoto důvodu se vláda bude snažit vytvořit maximálně vhodné podmínky pro naplnění této role. Poděkoval všem přítomným za příspěvní k řešení situace romských uprchlíků, pomoc, koordinaci, tlumočení a zprostředkování materiální pomoci. Dále sdělil, že vítá obsazení pozice zmocněnkyně vlády pro lidská práva Klárou Šimáčkovou Laurenčíkovou, a že věří ve veliký přínos její práce. K dlouhodobé a doposud neúspěšné snaze o vytvoření funkce zmocněnce vlády pro romské záležitosti řekl, že se jedná o podstatné téma, kterým se vláda musí zabývat, a na jehož úspěšné vyřešení musí být brán zřetel. Předseda Rady poté hovořil o významných otázkách, které považuje za prioritní nejen pro Radu ale také pro vládu. V této souvislosti zmínil mj. vzdělávání, spravedlivé podmínky, rovné příležitosti a přístup, podporu občanského sektoru, překonávání sociálních a kulturních rozdílností, zaměstnanost a bydlení na úrovni majoritní společnosti. Jako příklad dobré praxe uvedl práci Muzea romské kultury v Brně, které spravuje řadu úspěšných projektů a zasazuje se o budování mimořádně důležitého památníku v Letech u Písku a mnoho dalších aktivit občanského sektoru, které je potřeba podporovat a rozvíjet. V závěru úvodního slova předsedy Rady zaznělo, že naprosto klíčovou záležitostí je otevřená komunikace mezi vládou a romskou menšinou, jež začíná otevřeným rozhovorem a možností otevřeně pojmenovávat problémy, které existují a které je možné řešit. Předseda Rady se těší na práci Rady, diskuzi se členy a jejich podněty, jež posunou postavení romské komunity kupředu.

Bod 2. Informace o nových členech Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, jmenování místopředsedy či místopředsedkyně Rady, změna statutu Rady

Tajemník Rady informoval, že se Rada aktuálně skládá ze 30 členů. Novými členy Rady jsou všichni členové vlády. Novým členem je dále náměstek ministra financí Jiří Valenta. V blízké budoucnosti se očekává jmenování člena z pozice náměstka/kyně ministra zdravotnictví.

Dále tajemník Rady informoval o změně statutu Rady, která byla schválena vládou dne 18. května. Dílčí změna statutu Rady se projevila ve dvou případech:

1. Mezi členy se zařazuje **vedoucí Úřadu vlády ČR**.
2. Rozšíření možnosti pověření k zastupování předsedy Rady: Po dobu nepřítomnosti předsedy Rady nebo z jeho pověření zastupuje předsedu v plném rozsahu jím pověřený místopředseda Rady **nebo jiný člen Rady**.

V poslední řadě tajemník Rady oznámil návrh předsedy Rady jmenovat Kláru Šimáčkovou Laurenčíkovou místopředsedkyní Rady. Proti tomuto návrhu nevznesl žádný člen námitku. Tajemník Rady doplnil, že Klára Šimáčková Laurenčíková bude oficiálně jmenována místopředsedkyní Rady v měsíci červnu.

Bod 3. Postup v procesu zřízení funkce zmocněnce vlády pro záležitosti romské menšiny

K tomuto bodu se vyjádřil osobně předseda Rady jakožto předseda vlády, kdy ve svém úvodním slovu uvedl, že vláda vnímá otázku vytvoření funkce zmocněnce vlády pro záležitosti romské menšiny jako dlouhodobou a stále neúspěšnou snahu, kterou se vláda musí zabývat.

Bod 4. Romští uprchlíci z Ukrajiny a zapojení romských organizací a dalších aktérů do řešení krize

Ministr vnitra nejprve sdělil, že vláda je ve všech ohledech zvládnání krize nadmíru úspěšná, proto ho citelně mrzí některé kritické hlasy vůči vládě. Ve svém příspěvku představil jednotlivé segmenty další plánované pomoci:

- 1) Systematicky se snažit o zmenšování proudů příchozích uprchlíků, protože ČR je kapacitně vyčerpána.
- 2) Jednat s ukrajinskou stranou, aby byla schopna prověřit, zdali na Zakarpatí nedochází k trestnému organizovanému zločinu, resp. že uprchlíci nejsou organizovaně mobilizováni za účelem finančního zisku dalších osob.
- 3) Otevřeně si říct, resp. určit, kdo je situován na kritických místech, tj. např. na pražském hlavním nádraží. Skupina uprchlíků, jež nemá nárok na dočasnou ochranu, bude informována (letáčky v maďarštině) o tom, že v ČR nevzniká zákonný nárok na pomoc občanům jiného členského státu EU. Součástí letáčků bude i návod, jak v Maďarsku zažádat o sociální podporu, na kterou nárok mají. Těmto osobám bude zabezpečen bezplatný vlakový odvoz do Maďarska.
- 4) Informovat všemi možnými prostředky, že ČR je kapacitně absolutně vyčerpána.
- 5) Vytvořit systém nouzového ubytování (montované ubytovny, stanová městečka, využití nemovitostí atd.)

Ministr pro místní rozvoj vysvětlil postup při hledání řešení problematiky ubytování uprchlíků. Ze strany Ministerstva pro místní rozvoj došlo po spolupráci s kraji a jednotlivými KACPU k identifikaci možnosti rychlé tvorby ubytovacích kapacit. Obcím byly formou výzvy nabídnuty finanční prostředky na rekonstrukci nemovitostí ve vlastnictví obce.

Nikola Taragoš poděkoval ministrovi vnitra a řediteli Správy uprchlických zařízení za spolupráci a jejich nasazení při řešení svízelné situace romských uprchlíků. Zároveň vyjádřil nespokojení s přístupem některých hejtmanů, kteří nevěnovali alespoň minimální prostor dialogu se zástupci nevládních romských organizací. Absence zájmu a nulová reakce ze strany vedení některých krajů dle jeho slov hatí celkovou koordinaci. K této záležitosti se vyjádřili společně předseda vlády s ministrem vnitra v tom

smyslu, že špatnou součinnost s některými hejtmany vnímají a budou se snažit podpořit jakýkoliv dialog mezi kraji a nevládním romským sektorem a tím nastíněný deficit napravit. Nikola Taragoš dále ujistil všechny přítomné, že stanová městečka jsou pro tuto chvíli nejschůdnějším provizorním řešením a není z žádného důvodu potřeba mít obavy, které se mylně a s hrozbou objevují v mediálním prostoru. Jako zástupce nevládní romské organizace připomněl konkrétní nabídky několika alternativ poskytnutí kamenného či modulárního bydlení s tím, že jediným nákladem pro veřejné finance by bylo oněch 250 Kč na poskytnuté lůžko za noc. Jako výhodu modulárního bydlení uvedl flexibilitu manipulace, resp. možnost rychlého odstranění.

Monika Šimůnková poděkovala a vyjádřila velký obdiv všem romským i neromským organizacím, které od začátku krize na vlastní náklady pomáhají řešit situaci ukrajinských Romů. Svou činností v terénu dokazují prospěch sociálních pracovníků při zvládání situace a jsou hlavním důvodem, proč po celé měsíce nedošlo k žádným závažným excesům. Následně apelovala na vládu, aby skutečně iniciovala dialog směrem k vedení krajů a obcí, hejtmánům, starostům, aby společnými silami našli adekvátní ubytovací prostory pro osoby z pražského hlavního nádraží. Z kompetence KVOP došlo k několika šetřením s cílem zjistit, zdali nedochází k nerovnému zacházení s ukrajinskými Romy v prvním kroku samotné registrace.

David Beňák podal základní informace o dotačním programu připravovaného Ministerstvem práce a sociálních věcí. Dotační program je dle jeho slov nastaven tak, aby pomáhal řešit kapacity, které jsou spojené s integrací všech uprchlíků z Ukrajiny. Dále zdůraznil, že se očekává vyhrazení celkem 2,4 miliardy korun s opakujícími se tříměsíčními cykly podávání žádostí a vyplácení. Zároveň upozornil na limity sociálních služeb (v rámci přípravy státního rozpočtu bude na tento aspekt brán zřetel), které jsou nastaveny kraji, a je nutné s tímto omezením počítat. Dále doplnil své předřečníky, že by měl být brán velký zřetel na významný přitěžující aspekt, kterým je anticiganismus a také na systém sociálněprávní ochrany dětí. Na situaci kolem romských uprchlíků z Ukrajiny je podle něj potřeba nahlížet i z těchto dalších hledisek.

Gwendolyn Albert uvedla, že jako imigrantku ji velice těší, že může být členkou Rady v demokratické zemi, kde je možné se veřejně shromažďovat a svobodně se projevovat. Ministerstevům doporučila, aby si na shromažďování občanů zvykla, protože jsou důležitou součástí demokratických principů. Ve své řeči upozornila na důležitost správného nastavení pomoci (konkrétně hygienických potřeb), včasné poskytnutí dočasné ochrany a na závažnost problému, jakým bezpochyby anticiganismus je.

Místopředseda Rady Zdeněk Guži vyjádřil svou radost z toho, že se tématu situace nejen romských uprchlíků z Ukrajiny celá Rada intenzivně věnuje. Ukázalo se, že mimořádné svolání Rady mělo vážný smysl. Jako ostatní poděkoval zainteresovaným organizacím a jednotlivcům, kteří se zasazují o co nejlepší zvládání krize. Jako člověk s mnohaletou zkušeností uvedl, že je potřeba dbát na sociální a komunitní práci od prvního momentu integrace. V této souvislosti vyzval Odbor sociálního začleňování (Agenturu), aby se co nejvíce zapojil a inicioval konkrétní návrhy. Posléze uvítal kroky ministra pro místní rozvoj v oblasti kamenného bydlení, které vyhodnotil jako nejlepší možné řešení pro danou chvíli. Dále informoval členy, že bude jednat se zástupci krajů, měst a obcí, aby skutečně vnímali potřebu nalézt vhodné ubytovací prostory pro zvláště zranitelné osoby (jako jsou matky s dětmi na pražském hlavním nádraží). Nakonec se také dotkl problematiky anticiganismu. Podle jeho názoru opět Romové píší dějiny, protože jsou opakovaně obětí nenávisť, tak jako se tomu dělo i při minulých uprchlických krizích. Vyzval proto všechny možné strany ke snahám o co nejlepší soužití všech obyvatel.

Jan Husák zmínil zákonné podmínky (zákon o soc. službách, zákon o pomoci v hmotné nouzi a zákon o státní sociální podpoře). V sadě podmínek sociální podpory je uvedena premisa pobytu osoby. Na tuto podmínku by mělo být pamatováno u těch nejpotřebnějších, kterými jednoznačně romští uprchlíci jsou (včetně příchozích z Maďarska). V tomto smyslu apeloval na Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby předešlo v rámci možností jakékoliv kritice potencionálně špatného nastavení podmínek, resp. proceduře poskytování dávek těmto specifickým žadatelům o sociální dávky (jež nebudou schopni prokázat zdejší pobyt).

Václav Strouhal poprosil všechny zainteresované osoby, aby reflektovaly zákonem vytvořenou síť krajských romských koordinátorů a začaly zvat všechny koordinátory ke spolupráci. Z jeho vlastní zkušenosti totiž vyplynulo, že od samého začátku ukrajinské krize byli krajští romští koordinátoři přizváni pouze do jedné pracovní skupiny.

Po ukončení rozpravy místopředsedkyně Rady navrhla následující usnesení. Meritem výsledků jednání je navržení vzniku formalizované pracovní skupiny, jejímž cílem je zprostředkovat dialog mezi všemi zainteresovanými aktéry a navrhnout možná řešení, která budou postupována Ústřednímu krizovému štábu.

Usnesení č. 1/2022

Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

ze dne 20. 5. 2022

k bodu č. 4

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

I. bere na vědomí informace o naléhavé aktuální situaci romských uprchlíků z Ukrajiny;

II. doporučuje zmocněnkyni vlády pro lidská práva zřídit Pracovní skupinu k potřebám zvláště zranitelných skupin uprchlíků; pracovní skupina je zřizována ke dni 20. 5. 2022 (členy pracovní skupiny budou zejména hlavní zainteresované resorty a instituce – Ministerstvo vnitra, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Správa uprchlických zařízení, krajští romští koordinátoři, nevládní organizace, KVOP, HZS);

III. doporučuje vládě

A) zajistit všem žadatelům přístup k podání žádostí o dočasnou ochranu a u osob bez cestovního dokladu proaktivně zjišťovat skutečné datum vstupu do Schengenského prostoru tak, aby nebyly zbaveny svých práv;

B) umožnit správní a soudní přezkum žádostí o dočasnou ochranu, které byly prohlášeny za nepřijatelné;

C) zajistit ve spolupráci s kraji dostatečné kapacity pro ubytování všech žadatelů během celé procedury udělování dočasné ochrany a podporovat i využívání soukromých ubytovacích kapacit;

D) ve spolupráci s kraji zajistit transparentní informace o ubytovacích kapacitách v jednotlivých krajích a podporovat jejich rovnoměrné využívání uprchlíky;

E) zajišťovat spolu s ubytováním i dostatečnou sociální práci se všemi uprchlíky, a to včetně přístupu ke zdravotním a sociálním službám a vzdělávání pro děti;

F) zahájit jednání s UNHCR o nabízené finanční podpoře k dalšímu posílení kapacit v přímé podpoře uprchlíků z Ukrajiny, včetně KACPU;

IV. oceňuje

A) aktivní zapojení romských neziskových organizací do pomoci při zvládnání příchodu romských uprchlíků z Ukrajiny, kterou vyvolala agrese Ruské federace vůči Ukrajině;

B) přípravu výzvy dotačního programu Ministerstva práce a sociálních věcí na posílení kapacit pracovníků v sociálních službách na pomoc uprchlíkům.

Hlasování o návrhu usnesení č.1/2022

PRO	Zdržel se	PROTI
17	0	0

Usnesení bylo jednomyslně přijato.

Bod 5. Změny rámcových vzdělávacích programů s ohledem na potřebu začlenit do výuky informace o Romech (a dalších menšinách)

Michal Černý ve své prezentaci informoval Radu o tom, jak probíhá proces revize rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a představil hlavní směry revize. V první fázi revize probíhá obecná identifikace parametrů revize, které jsou následně ve druhé fázi zpracovávány Národním pedagogickým institutem při tvorbě konkrétních vzdělávacích obsahů jednotlivých vzdělávacích oborů. Pracovní verze hlavních směrů revize byla zveřejněna v březnu tohoto roku. Od té doby přišlo přes 3600 připomínek, které se týkaly jednotlivých kapitol. Zasláné připomínky budou podle pana Černého zpracované do června tohoto roku. Vydáním schváleného dokumentu s hlavními směry revize, jakožto zadáním pro Národní pedagogický institut, začne v červenci tohoto roku proces tvorby samotného rámcového vzdělávacího programu. Dále uvedl, že do 31. května je možné zasílat přihlášky do širších konzultačních skupin na webové stránce <https://velke-revize-zv.rvp.cz/pracovni-skupiny>. Na jaře roku 2023 by mělo dojít k dalšímu veřejnému připomínkování rámcového vzdělávacího programu. Finální verze by měla být vydána na podzim roku 2023. Povinnost zahájení výuky v prvním až šestém ročníku podle nového programu je předpokládána od září roku 2025.

Ze strany občanských členů a zástupkyně Muzea romské kultury zazněla již opakovaně kritika Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy za jejich neadekvátní přístup k usnesení Rady č. 10/2021 ze dne 22. listopadu 2021 (a dřívějších usnesení), podle kterého měli být zástupci občanské části Rady a Muzea romské kultury do Expertního panelu k revizi rámcových vzdělávacích programů přizváni k účasti nejpozději do září roku 2021. Martin Kaleja z pozice občanského člena Rady a předsedy Výboru pro vzdělávání Romů konstatoval, že k naplnění tohoto usnesení, resp. žádanému přizvání jednoznačně nedošlo, což Jana Horváthová potvrzuje. Jádrem problému je podle vyjádření občanských členů stále ve zcela nedostatečné snaze Ministerstva školství práce a tělovýchovy přistoupit a zahájit dialog o potřebě začlenit do výuky informace o Romech. Michal Černý ujistil přítomné, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy se žádnému dialogu nebrání, a že v tomto ohledu jsou dveře všem vždy otevřené. Z debaty vyplynulo, že bude vhodné konečně a závazně uskutečnit tak dlouho požadované

společné jednání zástupců Rady a ministerstva k tomuto tématu. Místopředsedkyně Rady proto navrhla následující usnesení.

Usnesení č. 2 /2022

Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

ze dne 20. 5. 2022

k bodu č. 5

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

I. navrhuje, aby Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy svolalo urychlené pracovní setkání s občanskými členy Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a zástupci Muzea romské kultury k naplnění usnesení č. 10/2021 přijatého Radou dne 22. listopadu 2021.

Hlasování o návrhu usnesení č.2/2022

PRO	Zdržel se	PROTI
17	0	0

Usnesení bylo jednomyslně přijato.

Bod 6. Informace o aktuálních otázkách

- Informace ze zasedání občanských členů Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (zintenzivnění opatření vlády s cílem kompenzovat nepříznivé dopady růstu cen, zvláště s důrazem na zranitelné skupiny osob, přijetí opatření v souladu se zněním statutu Rady k zachování činnosti a smyslu Monitorovacího výboru)
 - Bod nebyl projednán
- Informace o postupu odškodnění obětí nezákonných sterilizací
 - Bod nebyl projednán
- Informace zástupkyně VOP o šetření policejního zákroku v Teplicích v červnu 2021

Monika Šimůnková nejprve zrekapitulovala celkový postup šetření policejního zákroku a zmínila instituce, které byly požádány o součinnost. Zdůvodnila, proč si její nezávislé šetření vyžádalo delší časový prostor, a proč adresovala Policejnímu prezidiu sankci. Dále Radu informovala o detailech zveřejněných zpráv o šetření a závěrečného stanoviska (hovořila o skutečnostech, jež poukazují na pochybení policejního zákroku). Za jednu z nedůležitějších okolností označila zásadní rozpor mezi výpověďmi záchranářů a policistů.¹

¹ Zpráva o šetření, Závěrečné stanovisko a Sankce →

https://www.ochrance.cz/aktualne/ustecky_krajsky_policejni_reditel_neprijal_v_pripade_lonskeho_zakroku_policistu_v_teplicich_opatreni_navrzena_zastupkyni_ombudsmana_ta_proto_informovala_policejního_prezidenta/

Michal Barbořík Radu ubezpečil, že Policejní prezidium se celou situací velmi důkladně zabývá. V jeho příspěvku zaznělo, že na tzv. sankci již bylo ze strany Policejního prezidia reagováno. Zároveň uvedl, že došlo k úpravě metodiky (bude brán veliký důraz na rizika poziční asfyxie v rámci přípravy policistů výcviku policistů) tak, aby bylo zamezeno ohrožení zdraví ve všech kritických událostech. Místopředseda Rady Zděnek Guži apeloval na zlepšení prevence „zaklekávání“ (nejlépe by zákrok tzv. „zakleknutí“ neměl být v žádném případě směřován na oblast krku). Kateřina Hlaváčová z Úřadu vnitřní kontroly Policejního prezidia ČR uvedla, že na základě výsledků několika důkladných kontrol a také výsledku šetření Generální inspekce bezpečnostních sborů policejní prezident nesouhlasí se závěry zástupkyně veřejného ochránce práv v rovině individuálního zavinění policistů..

- d) Informace o akci „*Setkání národních romských kontaktních míst pro integraci Romů a občanské společnosti*“ v rámci Českého předsednictví v Radě EU
 - Bod byl projednán písemně (v příloze zápisu)
- e) Informace k dotačním programům Úřadu vlády na podporu romské integrace
 - Bod byl projednán písemně (v příloze zápisu)
- f) Informace o následném semináři k Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin, který se konal dne 21. dubna 2022
 - Bod byl projednán písemně (v příloze zápisu)

Přílohy:

Podklad k bodu 6. Informace o aktuálních otázkách

- d) Informace o akci „Setkání národních romských kontaktních míst pro integraci Romů a občanské společnosti“ v rámci českého předsednictví v Radě EU

Úřad vlády České republiky bude v rámci českého předsednictví v Radě EU hostit Setkání národních kontaktních míst pro integraci Romů a občanské společnosti. Akce organizovaná spolu s Evropskou komisí se koná ve dnech 26. a 27. října 2022 v Praze (Lichtenštejnský palác a Hotel Vienna House Diplomat). Vedle zástupců národních kontaktních míst pro integraci Romů, která jsou zřízena ve všech 27 zemích Evropské unie, je očekávána účast zástupců institucí EU a mezinárodních organizací a občanské společnosti z národní a rovněž unijní úrovně. Cílem je v návaznosti na Doporučení Rady ze dne 12. března 2021 o rovnosti, začlenění a účasti Romů přispět ke spolupráci národních kontaktních míst s občanskou společností. Jedním z diskutovaných témat bude participace Romů na veřejném životě a tvorbě politik v členských zemích a na úrovni Unie. Na akci jsou zváni předseda, místopředsedové a občanskí členové Rady; v případě aktivního zapojení do programu akce jsou vítáni rovněž další členové Rady či jejich zástupci.

- e) Informace k dotačním programům Úřadu vlády na podporu romské integrace pro rok 2022

Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce

Dotační program Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce je preventivního charakteru a je určen pro neziskové organizace (spolky, ústavy, církevní právnické osoby, obecně prospěšné společnosti, nadace nebo nadační fondy) na realizaci neinvestičních projektů podporujících příslušníky romské komunity a obyvatele sociálně vyloučených lokalit (SVL) s cílem předcházet u nich sociálnímu vyloučení a odstraňovat jeho důsledky.

Pro rok 2022 bylo předloženo 36 žádostí s celkovým finančním požadavkem 25.722.391 Kč.

Podpořeno bylo 18 organizací v celkové výši 12.662.950 Kč.

Podpora koordinátorů pro romské záležitosti

Dotační program podporuje krajské koordinátory pro romské záležitosti a přispívá tak k zajištění základní institucionální sítě, jejímž prostřednictvím stát komunikuje a prosazuje centrální integrační politiku ve vztahu k romské menšině na krajské úrovni.

Pro rok 2022 bylo předloženo 13 žádostí s celkovým finančním požadavkem 5.750.000 Kč.

Všichni žadatelé byli podpořeni.

Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Dotační program má za cíl naplnit mezinárodní závazek, který Česká republika převzala, a to zachovat a podporovat historické regionální a menšinové jazyky.

Pro rok 2022 bylo předloženo 19 žádostí s celkovým finančním požadavkem 5.420.143 Kč. Podpořeno bylo 11 organizací v celkové výši 2.716.507 Kč.

Na čtyři projekty zaměřené na romštinu bylo přerozděleno 1.167.018 Kč.

Podpora terénní práce

Program Podpora terénní práce podporuje obce v zaměstnávání terénního pracovníka pracujícího s romskou menšinou.

Pro rok 2022 bylo podáno 44 žádostí s celkovým finančním požadavkem 14.755.415 Kč.

Dotační řízení pro rok 2022 zatím nebylo ukončeno.

- f) Informace o následném semináři k Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin, který se konal dne 21. dubna 2022

Dne 21. dubna 2022 se v Hrzánském paláci uskutečnil následný seminář k implementaci Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin, kterého se účastnili i vybraní členové romské rady – Zdeněk Guži (místopředseda RVZRM), Jan Husák a Gwendolyn Albert.

Požadavek na uspořádání tohoto semináře vyplýval z doporučení, obsaženého ve stanovisku Poradního Výboru Rady Evropy k Páté periodické zprávě České republiky o plnění zásad stanovených Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin, toto stanovisko bylo přijato dne 31. května 2021. Obdobné semináře se konají vždy v rámci každého monitorovacího cyklu Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin, které je Česká republika smluvní stranou.

Semináře se zúčastnili občanští členové Rady vlády pro národnostní menšiny, dále zástupci za státní správu, zástupci delegace Poradního výboru Rady Evropy, zástupci vysokých škol, dále veřejný ochránce práv, zástupci veřejnoprávních médií, členové RVZRM a další hosté.

Seminář byl rozdělen do 3 bloků, ve kterých se projednávala jednotlivá doporučení Poradního výboru.

První blok byl zaměřen na „Boj proti stereotypům vůči národnostním menšinám a zvyšování povědomí o národnostních menšinách“, nejprve vystoupilo Ministerstvo vnitra, které připravuje zákon pro boj s dezinformacemi, dále Policie ČR, která organizuje osvětové kampaně a organizuje náborů z řad příslušníků národnostních menšin. K tomuto bodu vystoupilo také Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které připravuje změny v rámcovém vzdělávacím programu, tyto změny by měly zohlednit požadavky národnostních menšin a měla by být do tohoto programu zahrnuta jejich historie, kultura, apod.

Druhý blok se týkal „Sběru dat o etnické (národnostní) příslušnosti a jazyku“, a vystoupili v něm zástupci Českého statistického úřadu a Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí. V tomto bloku se probírala možnost realizace doplňujících výzkumů, které by doplnily standardní census.

Poslední blok nesl název „Užívání menšinových jazyků“ a zaobíral se užíváním menšinových jazyků v médiích, na úřadech, ve veřejném prostranství, apod. Zástupci médií nejprve okomentovali stávající nabídku menšinového vysílání a zhodnotili možnosti jejího rozšíření. Ministr vnitra se poté věnovalo nedostatkům v užívání menšinového jazyka ve veřejném prostoru.

Závěrem se přítomní shodli, že by bylo vhodné ustanovit novou pracovní skupinu, která by se věnovala implementaci Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin a také implementaci Evropské charty menšinových a regionálních jazyků a naplňování doporučení Poradního výboru.